

Sygn. akt *IC 483/20 upr*

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 marca 2022 roku

Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie Wydział I Cywilny

w składzie następującym :

Przewodniczący: Sędzia Sądu Rejonowego Agnieszka Kuryłas

Protokolant: sekretarz sądowy Kamila Żebryk

po rozpoznaniu w dniu 24 marca 2022 roku w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa: (...) z siedzibą w G.

przeciwko: R. K.

o zapłatę kwoty 7.508,28 zł

1. zasądza od pozwanej R. K. na rzecz powoda (...) z siedzibą w G. kwotę 3.489,67 zł (trzech tysięcy czterystu osiemdziesięciu dziewięciu złotych sześćdziesięciu siedmiu groszy) wraz z odsetkami umownymi za opóźnienie w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie liczonymi w stosunku rocznym od dnia 28 marca 2019 r do dnia zapłaty ,
2. oddala powództwo w pozostałej części ,
3. odstępuje od obciążania pozwanej kosztami procesu .

Sędzia Agnieszka Kuryłas

Sygn. akt IC 483/20

UZASADNIENIE

W dniu 28 marca 2019 roku powód (...) z siedzibą w G. wniósł o zasądzenie od pozwanej R. K. kwoty 7.508,28 złotych wraz z odsetkami umownymi w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie, które na dzień wniesienia pozwu wynosiły 14 % w skali roku liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Jednocześnie powód wniósł o zasądzenie od pozwanej zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że wierzytelność dochodzona pozwem wynika z umowy pożyczki nr (...) z dnia 29 sierpnia 2017 r., zawartej na odległość pomiędzy (...) Sp. z o.o. z siedzibą we W. a R. K.. Pozwana zobowiązana była spłacać pożyczkę w ratach wraz z odsetkami. Z uwagi na fakt, iż pozwana nie wywiązywała się ze swojego zobowiązania, umowa pożyczki została wypowiedziana, a cała kwota wierzytelności wraz z odsetkami stała się wymagalna z dniem 14 kwietnia 2018 r. W dalszej kolejności powódka wskazała, iż na mocy umowy cesji wierzytelności z dnia 1 września 2017 r. (...) Sp. z o.o. dokonała na rzecz powódki przelewu wierzytelności posiadanej w stosunku do pozwanej R. K.. Na dochodzoną pozwem kwotę składa się: należność główna (kapitał) w kwocie 3.489,67 złotych, kwota odsetek w kwocie 877,14 złotych, a także koszty w wysokości 3.141,47 zł.

Nakazem zapłaty z dnia 26 czerwca 2019 r. wydanym przez Starszego Referendarza w Sądzie Rejonowym Szczecin – Centrum w Szczecinie pod sygn. akt (...) żądanie pozwu zostało w całości uwzględnione.

W skutecznie wniesionym sprzeciwie pozwana R. K., zaskarżając w całości wydany przeciwko niej nakaz zapłaty, wniosła o oddalenie powództwa w całości, kwestionując roszczenie tak co do zasady, jak i co do wysokości. Pozwana podniosła, że nie przypomina sobie, aby w trakcie rozmowy telefonicznej zawierała z poprzednikiem prawnym powoda umowę pożyczki na odległość. Nadto podniosła, że całkowita kwota do zapłaty z tytułu dochodzonej pozwem pożyczki była nieproporcjonalnie wysoka w stosunku do kwoty pożyczki.

W odpowiedzi na sprzeciw pełnomocnik powoda podniósł, że strona powodowa przedłożyła wraz z pozwem płytę CD zawierającą nagranie będące dowodem zawarcia przez pozwaną z poprzednikiem powoda umowy pożyczki. W zakresie kwestionowanej wysokości roszczenia wskazał natomiast, że pozaodsetkowe koszty nie przekroczyły maksymalnej wysokości tych kosztów dopuszczonych ustawą.

W odpowiedzi pozwana przyznała, że skontaktowała się z poprzednikiem prawnym powoda w celu uzyskania informacji co do możliwości zawarcia kolejnej pożyczki w tej instytucji finansowej celem spłaty poprzedniego zadłużenia i została namówiona przez pracownika firmy do zawarcia nowego kontraktu.

Pozwana podniosła, że rozmowa przebiegała bardzo szybko, zaś pozwana z uwagi na wiek nie zrozumiała treści przekazywanych przez telemarketera oraz na co wyraża zgodę. Pozwana zgodziła się na zawarcie umowy, bowiem wpadła w spiralę zadłużenia. Końcowo podniosła, że pracownik poprzednika powoda nie udzielił jej informacji, jaką kwotę ostatecznie będzie miała do spłaty.

W dalszych pismach strony podtrzymały swoje dotychczasowe stanowiska.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 29 sierpnia 2017 roku (...) Spółka z.o.o. z siedzibą we W. zawarła z pozwaną R. K. umowę pożyczki nr (...). Pozwanej została udzielona pożyczka w wysokości 7.215 zł, a jej wypłata miała zostać udzielona w postaci dwóch transz: pierwszej w wysokości 3.900 zł, którą to kwotę pozwana otrzymała do dyspozycji oraz drugiej w wysokości 3.315 zł, która miała zostać przeznaczona na pokrycie opłaty prowizyjnej oraz opłaty za udzielenie pożyczki w terminie i w sposób określony w umowie.

Na podstawie przedmiotowej umowy pozwana zobowiązała się zwrócić ww. kwotę pożyczki (3.900 zł) poprzez wpłatę rat kapitałowych i odsetek naliczonych za cały okres kredytowania (741,12 zł), powiększonych o opłatę prowizyjną (2.340 zł) i opłatę za udzielenie pożyczki (975 zł) w 24 miesięcznych ratach po 331,51 zł każda, płatnych do dnia 20 każdego kolejnego miesiąca, począwszy od dnia 20 września 2017 roku. Tym samym całkowita kwota do zapłaty przez pożyczkobiorcę wynosiła 7.956,12 zł.

Na podstawie § 6 ust. 6 ww. umowy w przypadku opóźnienia w spłacie dwóch pełnych rat pożyczki, pożyczkodawca miał prawo wypowiedzieć umowę z zachowaniem 30 dniowego terminu wypowiedzenia po uprzednim wezwaniu pożyczkobiorcy listem zwykłym do zapłaty zaległych rat w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania.

Przedmiotowa umowa została zawarta na odległość w rozumieniu ustawy z dnia 30 maja 2014 roku o prawach konsumenta.

W §1 ust. 5 umowy pożyczki pożyczkodawca nadto oświadczył, a pożyczkobiorca przyjął do wiadomości, iż niezwłocznie po zawarciu umowy pożyczki, pożyczkodawca miał dokonać cesji wierzytelności wynikających z niniejszej umowy na rzecz (...) z siedzibą w W..

Dowód:

- płyta CD – rozmowa telefoniczna – k. 3 oraz k. 82;

- umowa pożyczki nr (...) – k. 11 – 15;
- potwierdzenie przelewu gotówki – k. 16;
- tabela opłat i Prowizji – k. 17.

Na mocy umowy cesji wierzytelności (...) Spółka z.o.o. z siedzibą we W. dokonała w dniu 1 września 2017 roku na rzecz (...) z siedzibą w W. przelewu wierzytelności posiadanej w stosunku do pozwanej R. K..

Na podstawie umowy przelewu wierzytelności z dnia 28 czerwca 2018 r. (...) z siedzibą w W. dokonał na rzecz powoda przelewu wierzytelności posiadanej w stosunku do pozwanej R. K..

Dowód:

- oświadczenie o dokonaniu cesji praw z dnia 1 września 2017 roku – k. 18 ;
- umowa sekurytyzacji wierzytelności z dnia 28 czerwca 2018 roku – k 24 - 26;
- oświadczenie z dnia 5 lutego 2019 roku – k. 27 ;
- odpis KRS powoda – k. 30 - 37;
- wyciąg z umowy przelewu wierzytelności – k. 99 – 106.

Pozwana R. K. nie dokonała całkowitej spłaty zadłużenia. W związku z powyższym (...) z siedzibą w W. wezwał ją do zapłaty należności. Następnie zaś , wobec braku reakcji ze strony pozwanej, pismem z dnia 27 lutego 2018 roku (...) z siedzibą w W. wypowiedział pozwanej umowę z zachowaniem trzydziestodniowego okresu wypowiedzenia. Wypowiedzenie to zostało skierowane na adres do korespondencji wskazany przez pozwaną w umowie pożyczki i zostało odebrane przez pozwaną w dniu 14 marca 2018 roku.

Dowód:

- zawiadomienie o wypowiedzeniu umowy pożyczki z potwierdzeniem odbioru, k. 19 – 22 oraz k. 107 – 110.

Powód w dniu 19 marca 2019 roku wystawił wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego , z którego wynika, że na dzień jego wystawienia powodowi wobec pozwanej przysługuje wierzytelność w kwocie 7.508,28 zł, w tym: 3.489,67 zł z tytułu kapitału, 877,14 zł z tytułu odsetek i 3.141,47 zł z tytułu kosztów.

Dowód:

- Wyciąg z Ksiąg rachunkowych z dnia 19 marca 2019 roku – k. 9 – 10 v.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo wywiedzione przez B. (...) z siedzibą w G. przeciwko pozwanej R. K. o zapłatę okazało zasadne i podległo uwzględnieniu jedynie w części.

Strona powodowa wywodziła swoje roszczenie z umowy pożyczki z dnia 29 sierpnia 2017 roku, której wierzytelność nabyła na podstawie umowy cesji wierzytelności.

Umowa pożyczki jest umową nazwaną, uregulowaną w art. 720 i nast. k.c. Zgodnie z art. 720 § 1 k.c. przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. Umowa pożyczki jest umową konsensualną, dwustronnie zobowiązującą. O konsensualnym charakterze pożyczki przesądza fakt, że dochodzi ona do skutku przez samo porozumienie

się stron. Obowiązek wydania przedmiotu pożyczki, jaki ciąży na pożyczkodawcy, jest konsekwencją uprzednio zawartego porozumienia w tej sprawie. Obowiązki pożyczkodawcy do przeniesienia własności przedmiotu umowy na pożyczkobiorcę odpowiada obowiązek zwrotu, czyli przeniesienia przez pożyczkobiorcę na pożyczkodawcę przedmiotu umowy, powiększonego o ewentualne wynagrodzenie ustalone w umowie. Umowa pożyczki może być więc umową odpłatną lub nieodpłatną.

Głównymi świadczeniami stron w przypadku umowy pożyczki są: po stronie pożyczkodawcy udostępnienie określonych środków finansowych do korzystania na określony okres czasu, a ze strony pożyczkobiorcy, zwrot tych środków. Umowa pożyczki co do zasady może być zarówno umową odpłatną, jak i nieodpłatną. W przypadku zawarcia przez strony odpłatnej umowy pożyczki, wynagrodzenie pożyczkodawcy winno być wyraźnie określone w umowie, przy czym zwyczajowo formę wynagrodzenia za korzystanie z cudzego kapitału stanowią odsetki ewentualnie zapłata prowizji.

Z zebranego w niniejszej sprawie materiału dowodowego bezsprzecznie wynika, iż pozwana R. K. w dniu 29 sierpnia 2017 roku zawarła na odległość z poprzednikiem prawnym powoda umowę pożyczki nr (...), na mocy której (...) sp. z o.o. przekazała pozwanej do dyspozycji kwotę 3.900 zł .

Powód celem wykazania tej okoliczności przedłożył szereg dowodów, w tym płytę CD zawierającą nagranie będące dowodem zawarcia umowy pożyczki pomiędzy pozwaną a poprzednim wierzycielem . Dodatkowo powód przedłożył egzemplarz samej umowy, jak i przede wszystkim potwierdzenie przelewu kwoty 3.900 zł, którą pozwana otrzymała od pożyczkodawcy w związku z zawarciem umowy pożyczki numer (...).

W ocenie Sądu brak było podstaw do odmowy wiarygodności i mocy dowodowej w/w dokumentom w postaci nagrania na płycie CD przedłożonego egzemplarza umowy pożyczki o nr (...), informacji o kliencie do wniosku nr (...), a także potwierdzeń przelewu. Podkreślić bowiem należy, iż wymienione powyżej dokumenty nie były kwestionowane przez stronę pozwaną, a także nie budzą wątpliwości co do ich autentyczności oraz oświadczeń w nich zawartych. W konsekwencji, w oparciu o przepis art. 233 § 1 k.p.c., Sąd dał wiarę wszystkim dokumentom dołączonym do pozwu i oparł na nich ustalenia faktyczne w niniejszej sprawie.

Co więcej, pozwana w jednym ze swych pism procesowych nie zakwestionowała ostatecznie ani okoliczności zawarcia umowy pożyczki, ani faktu, iż pożyczka nie została w całości przez nią spłacona.

Pozwana zakwestionowała roszczenie co do wysokości wskazując, że całkowita kwota do zapłaty z tytułu dochodzonej pozwem pożyczki była nieproporcjonalnie wysoka w stosunku do kwoty pożyczki.

Z istotą pożyczki sprzeczne jest „przeniesienie” na rzecz pożyczkobiorcy sum pieniężnych, których w rzeczywistości nigdy on nie otrzymuje, a które automatycznie zostają zaliczone na poczet związanych z pożyczką kosztów i opłat lub umów dodatkowych. W wyniku tego pożyczkobiorca jest zobowiązany do spłaty znacznego zobowiązania, nie otrzymując przy tym na własność żadnych środków pieniężnych. Taką konstrukcję umowy pożyczki należy uznać za sprzeczną z zasadą swobody umów wyrażoną w art. 353¹ k.c., zgodnie z którą strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego. Ponadto zgodnie z art. 385¹ § 1-2 k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nie uzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Jeżeli postanowienie umowy nie wiąże konsumenta, strony są związane umową w pozostałym zakresie.

Przytoczony powyżej przepis art. 385 (1) k.c. reguluje materię niedozwolonych postanowień umownych, które w literaturze przedmiotu zwane są także klauzulami abuzywnymi, postanowieniami nieuczciwymi, postanowieniami niegodziwymi, a tym samym skutki wprowadzenia ich do umowy z udziałem konsumentów. Ratio legis powoływanego

przepisu jest zatem ochrona konsumenta jako słabszego uczestnika obrotu w relacjach z przedsiębiorcą-profesjonalistą w danej dziedzinie. W judykaturze uznaje się, że pod pojęciem działania wbrew dobrym obyczajom przy kształtowaniu treści stosunku zobowiązaniowego kryje się wprowadzenie do umowy klauzul, które godzą w równowagę kontraktową stron takiego stosunku, natomiast przez rażące naruszenie interesów konsumenta rozumie się nieusprawiedliwioną dysproporcję na niekorzyść konsumenta praw i obowiązków stron wynikających z umowy (vide : Wyrok Sądu Najwyższego z 13 lipca 2005, I CK 832/04).

Zgodnie z wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 23 sierpnia 2011 wydanego sprawie o sygn. akt VI ACa 262/11 istotą dobrych obyczajów jest szeroko rozumiany szacunek dla drugiego człowieka. W stosunkach z konsumentami powinien wyrażać się on w informowaniu o wynikających z umowy uprawnieniach, niewykorzystywaniem uprzywilejowanej pozycji profesjonalisty przy zawieraniu umowy i jej realizacji, rzetelnym traktowaniem konsumenta jako równorzędnego partnera umowy. Za sprzeczne z dobrymi obyczajami można więc uznać działania zmierzające do niedoinformowania, dezorientacji, wywoływania błędnego przekonania u konsumenta, wykorzystywania jego niewiedzy lub naiwności. Działania te potocznie określa się jako nieuczciwe, nierzetelne, odbiegającego in minus od przyjętych standardów postępowania.

Jak wynika z umowy pożyczki, w zamian za otrzymaną sumę 3.900 zł pozwana była zobowiązana do zapłaty kwoty łącznie 7.956,12 zł. Pozwana R. K. oprócz zwrotu kapitału zobowiązana została bowiem w myśl umowy do zwrotu odsetek za cały czas kredytowania w wysokości 741,12 zł, a nadto opłaty prowizyjnej w wysokości 2.340 zł oraz opłaty za udzielenie pożyczki w wysokości 975 zł. Przechodząc szczegółowo do kwestii opłat dodatkowych naliczanych przez poprzednika powoda należy wskazać, że umowa pożyczki nie zawierała uzasadnienia naliczenia prowizji we wskazanej wysokości (2.340 zł) oraz opłaty za udzielenie pożyczki w kwocie 975 zł. Prowizja w istocie ma stanowić wynagrodzenie pożyczkodawcy za możliwość korzystania z kapitału pożyczki przez pożyczkodawcę. W ocenie Sądu tak wysoka prowizja jest sprzeczna z dobrymi obyczajami, zasadą ekwiwalentności świadczeń stron, rzetelnością kupiecką i normalnym zyskiem uczciwie prowadzącego interes przedsiębiorcy. Nie uzasadnia jej również ryzyko prowadzonej działalności gospodarczej.

Podobnie rzecz się miała do opłaty za udzielenie pożyczki. Zdaniem Sądu kwota 975 zł dochodzona z tego tytułu stanowiła de facto próbę ominięcia przepisów dot. odsetek maksymalnych. Co więcej, powód w żaden sposób nie wyjaśnił co się składało na powyższą kwotę.

Zawarte w umowie stron postanowienia dotyczące prowizji oraz opłaty za udzielenie pożyczki są sprzeczne z dobrymi obyczajami i stanowią niedozwolone klauzule umowne, przede wszystkim z uwagi na ich wysokość. Zaznaczyć należy, że prowizja oraz opłata za udzielenie pożyczki stanowiły aż 85 % kwoty przekazanego pozwanej do dyspozycji kapitału (3.900 zł), zaś brak jest jakiegokolwiek uzasadnienia w tym zakresie.

Co więcej, zastrzeżenie takiej prowizji oraz opłaty, zmierza do obejścia przepisów o odsetkach maksymalnych, co jest niedopuszczalne, a zatem umowę w tej części – również jako sprzeczną z ustawą – należało uznać za nieważną. Ustalona prowizja oraz opłata nie mają odzwierciedlenia w kosztach udzielenia pożyczki i nie uzasadniają zarobku pożyczkodawcy w kwocie stanowiącej znaczny procent otrzymanej przez pożyczkobiorcę pożyczki. Naliczone i dochodzone przez stronę powodową prowizja i opłata są sprzeczne z zasadami współzycia społecznego i kształtują obowiązki drugiej strony umowy (pożyczkobiorcy – pozwanej R. K.) w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, albowiem określone przez stronę powodową koszty nie mają jakiegokolwiek uzasadnienia i powiązana ekonomicznego z poniesionymi rzeczywiście kosztami.

Ocena rzetelności określonego postanowienia wymaga zatem rozważenia indywidualnego rozkładu obciążeń, kosztów i ryzyka, jakie wiąże się z przyjętymi rozwiązaniami oraz zbadania jak wyglądałyby prawa lub obowiązki konsumenta w sytuacji, w której postanowienie to nie zostałoby zastrzeżone. Przepis art. 385¹ § 1 k.c. chroni konsumenta jako słabszego uczestnika obrotu w relacjach z przedsiębiorcą – profesjonalistą w danej dziedzinie. (por wyrok SN z dnia 30 maja 2014r., III CSK 204/13, opubl. baza prawna LEX Nr 146608). Doświadczenie życiowe Sądu wskazuje, że podmioty działające na rynku tzw. „chwilówek” nie udzielają konsumentom wystarczających informacji dotyczących

rzeczywistej wysokości pożyczki. Ponadto, co do zasady takie umowy zawierają osoby starsze, znajdujące się w przymusowym położeniu. Tak też było w niniejszej sprawie, pozwana jest bowiem osobą starszą, która popadła w spiralę zadłużenia, zaś zawarta przez nią umowa miała na celu spłatę wcześniejszych zobowiązań zaciągniętych m.in. u poprzednika powoda.

W kontekście tak pojmowanych przesłanek oceny analizowanego postanowienia umowy, nie można było nie dostrzec braku równowagi kontraktowej stron, skoro podmiot występujący jako pożyczkodawca, a jednocześnie przedsiębiorca, narzucił podmiotowi oznaczonemu jako pożyczkobiorca, a jednocześnie konsumentowi wszystkie warunki umowy (w tym także i te dotyczące kosztów udzielenia pożyczki), nie pozostawiając mu praktycznie żadnego wyboru. Nie można przy tym pominąć, że przedmiotowa umowa pożyczki została zawarta na odległość w oparciu o przepisy ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. Nr 126 z 2011 r. poz. 715). Sąd nie kwestionuje uprawnień wierzyciela jako pożyczkodawcy do pobierania od strony pozwanej jako klienta opłat za udzielenie pożyczki oraz prowizji, jednakże stoi na stanowisku, że opłaty takie winny być ustalone na rozsądnym poziomie i nie mogą godzić w interesy konsumenta.

W ocenie Sądu, w przedmiotowej sprawie strona powodowa nadmiernie zawyżyła prowizję oraz opłatę za udzielenie pożyczki, traktując je jako dodatkowe źródło łatwego zarobkowania. Należy podkreślić, że powód wbrew dyspozycji art. 6 k.c. nie wykazał, że wspomniane opłata za udzielenie pożyczki oraz opłata prowizyjna są uzasadnione, nie podając zwłaszcza żadnych kryteriów naliczania tychże opłat.

Sąd nie neguje faktu, że w związku z udzieleniem pożyczki poprzednik prawny powoda poniósł określone koszty, jednak strona inicjująca postępowanie w żaden sposób nie podała kosztów związanych z przedmiotową umową pożyczki.

Konkluzji tej nie zmienia okoliczność, iż przepisy ustawy o kredycie konsumenckim (art. 36a) ograniczają wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu poprzez wprowadzenie matematycznego wzoru służącego do ich obliczenia. Wzór ten ustala bowiem jedynie maksymalną, a nie powszechnie obowiązującą wysokość kosztów dodatkowych.

Zamieszczony w ustawie wzór nie może stanowić sposobu obejścia przepisów o odsetkach maksymalnych przez dodawanie do kwot spłaty bliżej nieuzasadnionych i z niczego nie wynikających obciążeń. Nie do przyjęcia jest przyjęcie automatyzmu, że skoro prowizja i opłata za udzielenie pożyczki mieszczą się we wzorze z art. 36a ustawy o kredycie konsumenckim, to nie mogą być one sprzeczne z dobrymi obyczajami oraz poddane badaniu w tym zakresie. Zgodnie z ww. wyłączone zostały spod możliwości badania ich abuzywności (por.m.in.: wyrok Sądu Okręgowego w Lublinie z 26 lipca 2018 r., II Ca 171/18, LEX nr 255897).

Wskazać wreszcie trzeba, że nie jest rolą Sądu ustalanie, w jakiej wysokości pożyczkodawca był uprawniony naliczyć prowizję oraz opłatę za udzielenie pożyczki od udzielonej pozwanej pożyczki. To powód winien wykazać kryteria, jakimi kierował się wierzyciel pierwotny ustalając przedmiotowe opłaty i właściwie uzasadnić konieczność naliczenia wynagrodzenia w tej właśnie wysokości, której to powinności powód nie sprostał.

Dodać w tym miejscu trzeba, że zakwestionowane postanowienia umowy nie zostały uzgodnione indywidualnie z pozwaną. Pozwana w swym stanowisku procesowym wyraźnie wskazała bowiem, że warunki umowy zostały jej przedstawione w taki sposób, że ostatecznie nie miała świadomości, jakie łączne koszty będzie ponosić w związku z zawartą umową pożyczki. Co więcej, pozwana nie miała żadnego wpływu i możliwości negocjowania szczegółowych warunków umowy. Faktem powszechnie znanym jest również i to, że w tego typu umowach pożyczkobiorca może przystąpić do umowy w zaproponowanym mu kształcie bądź nie zawierając jej w ogóle. Logicznym jest zatem wniosek, że w rzeczywistości konsument (w tym wypadku pozwana) nie miała wpływu na wysokość prowizji oraz opłat dodatkowych. Te elementy zostały jej niejako narzucone przez przedsiębiorcę. Należy mieć również na uwadze, że zakwestionowane postanowienia nie były też głównymi świadczeniami stron przy umowie pożyczki.

Biorąc pod uwagę powyższe rozważania należy stwierdzić, że zawarta przez pierwotnego wierzyciela z pozwaną umowa pożyczki w części dotyczącej wysokości prowizji oraz opłat za udzielenie pożyczki były sprzeczne z dobrymi obyczajami

m.in. rzetelnością kupiecką i normalnym zyskiem uczciwie prowadzącego interes przedsiębiorcy. Zastrzeżenie tak wysokiej prowizji oraz opłat za udzielenie pożyczki stanowi niedozwoloną klauzulę umowną i jako takie nie wiąże stron.

Powyższe nie oznacza, że pożyczka została udzielona tytułem darmym. Zdaniem Sądu pozwana powinna zwrócić powodowi kwotę niespłaconego kapitału. Pozwana bowiem nie kwestionowała, że nie spłacała zaciągniętego zadłużenia, a nadto nie przedstawiła żadnych dowodów przeciwnych celem wykazania, że spłaciła zadłużenie w kwocie innej, aniżeli powód dochodził od niej tytułu spłaty kapitału głównego pożyczki. Zdaniem Sądu pozwana była tym samym zobowiązana do zapłaty na rzecz pierwotnego wierzyciela i jego następcy prawnego 3.489,67 zł tytułem niespłaconego kapitału.

W pozostałej części, tj. co do kwoty 3.131,47 zł tytułem kosztów związanych z prowizją oraz opłatą za udzielenie pożyczki, a także kwotą 877,14 zł tytułem odsetek roszczenie jako bezzasadne podlegało oddaleniu.

Należy jeszcze wskazać, że Sąd oddalił roszczenie odsetkowe powoda, albowiem w żaden sposób nie wykazał, w jaki sposób obliczył kwotę z tego tytułu. Wskazać jedynie należy, że z treści umowy pożyczki wynika, że odsetki naliczone za cały okres kredytowania wynoszą 741,12 zł. Natomiast niniejszym pozwem dochodzi tytułem odsetek kwoty 877,14 zł. Powód wprawdzie wskazał, że dokonał kapitalizacji odsetek na dzień wniesienia pozwu, a tym samym dochodził również dalszych odsetek oprócz tych wskazanych w umowie pożyczki. Niemniej jednak nie przedłożył w tym zakresie żadnych obrazujących sposób wyliczenia tejże należności. Tym samym roszczenie z tego tytułu również podlegało oddaleniu.

Z uwagi na powyższe, w punkcie 1. Sentencji wyroku Sąd zasądził od pozwanej R. K. na rzecz powoda kwotę 3.489,67 zł, w pozostałym zaś zakresie powództwo jako bezzasadne i nieudowodnione podlegało oddaleniu o czym orzeczono jak w punkcie 2. wyroku.

Sąd zasądził odsetki umowne za opóźnienie na podstawie art. 481 § 1-2¹ k.c. od dnia wniesienia pozwu.

W punkcie 3 wyroku zaś Sąd z uwagi na trudną sytuację materialną i życiową Sąd odstąpił od obciążania pozwanej R. K. kosztami postępowania w niniejszej sprawie. Sądowi z urzędu znana jest sytuacja życiowa pozwanej, bowiem przeciwko R. K. toczy się w tut. Sądzie szereg postępowań o zapłatę z tytułu niespłaconych pożyczek. Łączne zadłużenie pozwanej z tytułu zaciągniętych i niespłaconych pożyczek przekracza w tym momencie kwotę 100.000 zł.

Tym samym zdaniem Sądu pozwana z uwagi na swoją trudną sytuację życiową, brak środków materialnych (składników majątkowych, oszczędności), a także brak możliwości podjęcia zatrudnienia z uwagi na wiek i stan zdrowia nie byłaby w stanie uiścić kosztów procesu, a tym samym egzekucja tego świadczenia byłaby znacznie utrudniona, a wręcz niemożliwa.

Z powyższych względów, Sąd odstąpił od obciążania pozwanej kosztami procesu.

SSR Agnieszka Kuryłas